

تعیین اولویت های گردشگری در منطقه گاوخرنی با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

هدا عبداللهی^{۱*}، سید حمید متین خواه^۲، حسین بشری^۲ و سید محسن حسینی^۳

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت محیط زیست، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات خوزستان، ایران

^۲ استادیار دانشگاه صنعتی اصفهان، ایران

^۳ دانشیار دانشگاه تربیت مدرس نور مازندران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۸۹/۰۴، تاریخ تصویب: ۱۳۹۱/۱۱/۱۱)

چکیده

از راهبردهای توسعه پایدار، توسعه فعالیتهای گردشگری می باشد. تعیین ارزش های گردشگری و استعدادهای طبیعی منطقه به همراه برنامه ریزی صحیح می تواند منجر به توسعه درآمدهای اقتصادی از طریق گردشگری گردد. منطقه گاوخرنی از مناطق پر جاذبه ای است که با داشتن دامنه وسیعی از پتانسیل های گردشگری، امکان انتخاب فرصت های گردشگری مختلفی را برای گردشگران فراهم می نماید. در این پژوهش با استفاده از روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی به مقایسه معیارهای گردشگری و همچنین اولویتبندی مکان های گردشگری موجود در منطقه پرداخته شد. بدین ترتیب که مهم ترین معیارهای تأثیرگذار بر گردشگری از دیدگاه گردشگر انتخاب شدند و در قالب یک پرسشنامه مورد مقایسه زوجی توسط گردشگران قرار گرفتند. سپس چهار گزینه گردشگری در منطقه انتخاب شد و امتیاز این گزینه ها نسبت به تک تک معیارها در قالب یک پرسشنامه توسط کارشناسان تعیین شد. در بخش دیگری از پژوهش نیز تمایل های گردشگران درخصوص انجام فعالیت های مختلف گردشگری مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج نشان داد وجود مناظر زیبای طبیعی به عنوان مهم ترین عامل برای گردشگران مطرح است و با توجه به وضعیت فعلی منطقه، تپه های شنی به عنوان اولین اولویت گردشگری در منطقه تعیین شد. همچنین فعالیت های گردشگری نیز بر اساس علایق گردشگران رتبه بندی شدند و پیشنهادهایی برای بهبود وضعیت گردشگری در منطقه ارائه گردید.

واژه های کلیدی: گردشگری، فعالیت گردشگری، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی، تالاب گاوخرنی

داد. وی فاکتورهای تسهیلات، دسترسی، منابع، جاذبیت‌های پیرامونی و فاکتورهای منفی را مورد بررسی قرار داد. ایران از نظر جاذبه‌های گردشگری جزء ۵ کشور اول جهان بوده و از پتانسیل بالایی برای گردشگری برخوردار است (۲۰۷).^۱

منطقه گاوخونی از جمله این پتانسیل‌ها است که طیف وسیعی از جاذبیت‌ها و پتانسیل‌های گردشگری را در خود جای داده است که متأسفانه بدلیل عدم اعمال یک مدیریت صحیح و یکپارچه در منطقه، بخشی از ویژگی‌های بارز و زیبایی‌های منطقه از بین رفته و منطقه‌ای که می‌تواند به عنوان یک جاذبه گردشگری مطرح باشد در حال تخریب و نابودی است (فکفک ۱۲۰۸). لذا مطالعه در زمینه شناسایی ارزش‌ها و پتانسیل‌های گردشگری این منطقه، ضروری به نظر می‌رسد. با کمی نمودن ارزش‌های گردشگری و فاکتورهای موثر بر گردشگری از دیدگاه گردشگر می‌توان قابلیت‌های گردشگری منطقه را تعیین کرد.

تعیین ارزش‌های گردشگری و استعدادهای طبیعی منطقه به همراه برنامه‌ریزی فعالیت‌های گردشگری با توجه به قابلیت‌های منطقه می‌تواند منجر به توسعه درآمدهای اقتصادی گشته و با بهره‌برداری معقول از منابع طبیعی، از فشار روز افزون بر طبیعت بکاهد. مسئله مهمی که در این پژوهش به چشم می‌خورد تلفیق سلیقه و ترجیح گردشگران در مورد اولویت‌بندی معیارهای گردشگری و نظرات کارشناس‌ها در مورد تعیین قابلیت‌های منطقه در خصوص چگونگی دارا بودن این معیارهاست و ویژگی این طرح این است که این مقایسه را بصورت کمی انجام می‌دهد و پتانسیل بخش‌های مختلف منطقه را برای گردشگری تعیین می‌نماید. مساله‌ی مهم دیگر، ارائه راهبردهای مدیریت گردشگری مطابق با ویژگیهای منطقه است که ضمن لحاظ کردن مسائل زیست محیطی می‌تواند راهی بهسوسی توسعه فعالیت‌های گردشگری در منطقه باشد و منطقه را از تخریب و نابودی هر چه بیشتر نجات دهد. منابع و جاذبه‌های گردشگری در تمامی بخش‌های برنامه‌ریزی و

مقدمه

توسعه گردشگری به عنوان مجموعه‌ای از فعالیت‌های اقتصادی، تأثیر بسزایی در تقویت بنیان‌های اقتصادی جوامع دارد. نقش گردشگری به عنوان منبع جدیدی برای ایجاد اشتغال، کسب درآمد، جذب ارز و تقویت زیرساخت‌های اجتماعی، شناخته شده است (۱۹۹۴).^۲ اعلان ۱۹۹۴ & به طور وسیعی به خصوص در کشورهای در گرفته است (۲۰۰۲).^۳ گردشگر طبیعت به دلیل تعامل با محیط میزبان می‌تواند تأثیرات منفی یا مطلوبی را به دنبال داشته باشد (۷-۱۹۹۴).^۴ اگرچه گردشگری راه حلی برای کاهش اثرات منفی زیست محیطی و بستری برای توسعه اجتماعی-اقتصادی محسوب می‌شود، نباید محیط را تنها به عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی تلقی کرد بلکه باستی در این راستا به تمامی عوامل فیزیکی و فرهنگی توجه کرد (۲۰۰۶).^۵ در بسیاری از مناطق کشش به سمت توسعه و پیشرفت بر اساس استانداردهای جدید و عوامل محیطی وجود دارد. این امر، رفته رفته به ضرورتی در توسعه گردشگری تبدیل می‌شود تا براساس روشی صحیح از تباہ شدن میراث فرهنگی و طبیعی کشورها جلوگیری به عمل آید.^۶ اعلان ۲۰۰۶^۷ از زیبایی منابع طبیعی را در ساحل استرالیای غربی با استفاده از روش چک لیست و ماتریس انجام داد. وی این ارزیابی را با چهار معیار تنوع جاذبیت‌ها، دسترسی، تسهیلات و موارد تخریب زیست محیطی انجام داد. (۱۹۸۷)^۸ اعلان ۱۹۸۷^۹ مناسب‌ترین محل‌ها برای فعالیت‌های گردشگری مختلف را در دریاچه ناکوئیک تگزاس مشخص کرد. در این پژوهش هشت معیار خاک، دسترسی، جهت دامنه، توپوگرافی، پوشش گیاهی منطقه، کاربری اراضی و زیبایی‌ها ارزیابی شدند. ایرجی (۲۰۰۸)^{۱۰} ارزیابی مناطق حفاظت شده استان اصفهان را با استفاده از روش تحلیل سلسه مراتبی انجام

مراحل روش فرایند تحلیل سلسه مراتبی

- تشکیل گروههای تصمیم‌ساز
 - تشکیل ساختار سلسله مراتبی

ساختار سلسله مراتبي داري سه سطح اصلی هدف،
معيارها و گزينههاست (۲۰۰۵، کاغذ). هدف، بالاترین سطح
سطح درخت سلسله مراتبي است و بالاترین سطح
تصميم گيري مي باشد (۲۰۰۰، قاعده گفت). معيارها
دومين سطح پس از هدف هستند که قابل تقسيم به زير
معيارها در سطوح مختلف مي باشند. معيار در واقع وسيلي
اندازه گيري هدف مي باشد (۵۰۰۰، گك). گزينهها،
آخرین سطح ساختار سلسله مراتبي مي باشند و پاسخ
هدف از ميان گزينههاي ترسيم شده به دست مي آيد.
انجام مقاييسات زوجي: در اين روش پس از ايجاد ساختار
سلسله مراتبي از عناصر تصمييم گيري (هدف، معيارها و
گزينهها)، مقاييسه دو به دوي هر سطح از عناصر صورت
مي گيرد و وزن هر عنصر در هر سطح تعين مي شود
(۵- پايه ۱۰۰- لطفاً).

بدين ترتيب که در هر سطح ساختار سلسله مراتبي،
ماترييس مقاييس زوجي تشکيل میشود که در اين
ماترييس عناصر هر سطح نسبت به عناصر سطح بالاتر
خود در ساختار سلسله مراتبي مورد مقاييسه زوجي قرار
میگيرند (۲۰۵، قاعده غافع هفت). برای مقاييسه اهميت
نسبی معيارها از مقادير مطلق ۱-۹ استفاده میشود
(جدول ۱) و جهت حصول اطمینان از ثبات وزن هاي
تعيین شده، اقدام به محاسبه نرخ سازگاري آنها
ميگردد (۰-۷، ۰-۶، ۰-۵، ۰-۴، ۰-۳، ۰-۲، ۰-۱).
اگر نرخ سازگاري $1/1$ يا کمتر باشد، میتوان
وزن ها را قابل اعتماد دانست، در غير اين صورت باید
مقاييسه های زوجي دگرباره انجام شوند تا ناسازگاري

مقایسه‌های زوجی، مقیاس ۱ تا ۹ و نرخ سازگاری به رفع ابهام و کاهش پیچیدگی در روش خشنا کمک می‌کند (۲۰۵، گـ۶). بعد از اینکه برسی شوندگان

مدیریتی این صنعت از اهمیت بالایی برخوردار است (۲۰۰۹، *قوعم غگچ*). ویژگی‌های منابع و جاذبه‌ها در یک کشور یا منطقه اساس توسعه گردشگری را مهیا می‌سازد (۲۰۰۶، *قوعم غچ*). بنابراین برای فراهم کردن بستر مناسب جهت توسعه امر گردشگری، شناسایی این جاذبه‌ها در مرحله اول و برنامه‌ریزی برای توسعه آنها در مراحل بعدی امری ضروری به نظر می‌رسد.

مواد و روش‌ها

ویرگی های عمومی منطقه مورد مطالعه

تالاب گاوخونی در فاصله ۱۴۱ کیلومتری جنوب شرقی اصفهان و ۳۱ کیلومتری شهر ورزنه قرار دارد (فلاع فرع ۲۰۰۳). در سمت غرب آن تپه های شنی واقع شده اند (فکع کغ گچ). این محدوده از نقاط گرم و کویری ایران بوده که دارای آب و هوای خشک است. نزدیک ترین شهر به تالاب، شهر ورزنه است که در این شهر امکانات تفریحی قابل ذکری وجود ندارد (فلاع فرع ۲۰۰۴).

معرفی فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)^۱ روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره^۲ (پ) شامل کلیه روش‌های دارای ساختار است که به افراد کمک می‌کند، براساس تمایل‌های خود و بر اساس بیش از یک معیار، تصمیم‌گیری کنند (۰۶. قع. ۰۶. قع). به عبارت دیگر آنالیزهای چندمعیاره معمولاً شرایطی را فراهم می‌کند که تصمیم گیران برای تعیین عملکرد هر گزینه با توجه به هر معیار و همچنین مشخص کردن اهمیت نسبی معیارها با توجه به هدف اصلی، به ارزیابی‌های کیفی بپردازنند (۹۹. هکنپ). روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی که از روش‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره است (۰۲. همن)، امکان کمی سازی فاکتورهای غیرعنی را برای تصمیم گیران فراهم می‌آورد (۰۹. قع. هق).^۳

لاغ و گلاخ ملاع لافث قفعه موقع کا
ففقع د گلaf عغ بی قطف لاف مقدم

رسانیدند، نوبت به عملیات محاسبه داده‌ها می‌رسد.

مقایسه‌های زوجی را در قالب پرسشنامه به پایان

جدول 1- تعریف اعداد مقایسه در روش AHP

مقدار عددی	ترجمه‌ها (قضایت شفاهی)
۱	ترجمیح یا اهمیت یا مطلوبیت یکسان
۳	کمی مرجح یا کمی مهم‌تر یا کمی مطلوب‌تر
۵	ترجمیح یا اهمیت یا مطلوبیت قوی
۷	ترجمیح یا اهمیت یا مطلوبیت خیلی قوی
۹	کاملاً مرجح یا کاملاً مهم‌تر یا کاملاً مطلوب‌تر
۸، ۶، ۴، ۲	ترجمیحات بین فواصل فوق

در نهایت میانگین آن استخراج خواهد شد. در این مرحله ارجحیت گزینه‌ها نسبت به هر یک از معیارها و وزن معیارها بدست می‌آید (۹). **قطعات ملامع چه نوعی هستند؟**

$$= \frac{1}{N} \left| \sum_{i=1}^N r_{ij} \right| W \quad \text{فرمول ۳:}$$

س: میانگین وزنی

ج: تعداد گزینه‌های مورد مقایسه

فلا: مقادیر نرمال شده هر خانه از یک سطر

بعد از تکمیل ماتریس‌های مقایسه زوجی، بمنظور یکپارچه‌سازی پاسخ‌ها از روش میانگین هندسی استفاده می‌شود. عملیات ترکیب جدول‌های مقایسه‌ای پرسش‌شوندگان با استفاده از فرمول ۱ محاسبه می‌شود:

$$GM_y = \sqrt[n]{y_1 y_2 y_3 \dots y_n} \quad \text{فرمول ۱}$$

۶: عدد مربوط به مقایسه زوجی دو معیار

n: تعداد پاسخها

نرمال سازی

بعد از تکمیل ماتریس‌های مقایسه زوجی، اعداد داخل ماتریس‌ها با استفاده از فرمول ۲ نرمایلیزه می‌شوند:

فلا، معيار نرمال شده

ع، نام معیار

فف، دو گزینه‌ای که با یکدیگر مقایسه می‌شوند

استخراج میانگین وزنی

بعد از نرمال‌سازی اعداد هر یک از معیارها، میانگین وزنی اعداد نرمال شده محاسبه می‌گردد. به این ترتیب که اعداد نرمال شده هر سطر از معیارها و گزینه‌ها محاسبه و

محاسبه نرخ سازگاری
در این مرحله امکان محاسبه نرخ سازگاری فراهم خواهد آمد. بنابراین با استفاده از دستور ذیل آنرا محاسبه می‌نماییم،

$$\text{فرمول ۶} \quad \text{ثد} / \text{ثد آ.د.}$$

ثد، شاخص ناسازگاری
ثد، شاخص ناسازگاری ماتریس تصادفی

اولویت‌بندی معیارهای گردشگری و مکان‌های پیشنهادی برای گردشگری در منطقه گاوخرонی
گام اول در این پژوهش به شناسایی معیارهای تأثیرگذار بر انتخاب یک مکان گردشگری از دیدگاه گردشگران اختصاص یافت (برای تعیین معیارها و گزینه‌ها علاوه بر بررسی‌ها و بازدیدهای میدانی از عرصه‌های مختلف منطقه با کارشناسان متخصص در این امر نیز مصاحبه به عمل آمد). معیارها بدین ترتیب تعیین شدند: ارزش زیبایی شناسی، ارزش تاریخی و باستانی، آب و هوا، تسهیلات و دسترسی مناسب برای گردشگری. گزینه‌های مورد نظر نیز بدین ترتیب تعیین شدند: تالاب گاوخرونی، تپه‌های شنی، آثار تاریخی منطقه، بند شاخ کنار. با تعیین هدف، معیارها و گزینه‌ها ساختار سلسله مراتبی طراحی شد (شکل ۱).

$$\text{فرمول ۴: } = \sum_{i=1}^N W_{ai} \cdot W_{ci} \cdot W$$

س: وزن نهایی گزینه‌ها (سطر اول ساختار سلسله مراتبی)

فیعنی: میانگین وزنی گزینه‌ها

فیعنی: میانگین وزنی معیارها

ح، مجموع معیارها و گزینه‌ها (سطر اول ساختار سلسله مراتبی)

برای اطمینان از ثبات اوزان تعیین شده، عملیات مربوط به محاسبه نرخ ناسازگاری بدین ترتیب می‌باشد.

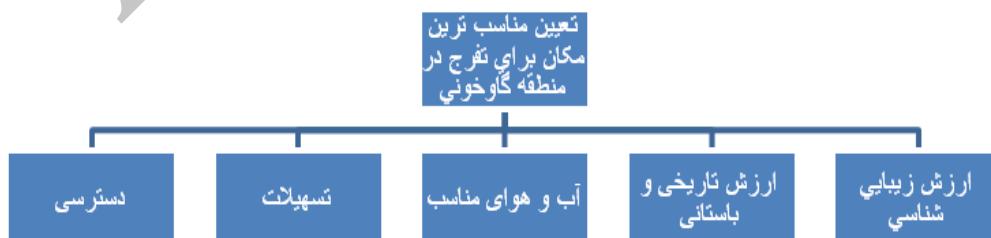
محاسبه شاخص سازگاری

$$\text{فرمول ۵: } C..T = \frac{\lambda_{\text{معکوس}} - n}{n-1}$$

وعک: بزرگترین مقدار ویژه ماتریس مقایسه زوجی که مجموع مقادیر ویژه ماتریس مقایسه زوجی.

محاسبه شاخص تصادفی

هاکر و ساعتی جدولی تهیه کرده‌اند که در آن شاخص تصادفی براساس گزینه‌های رقیب نشان داده شده است (۰.۵ کگ-کغم). در جدول ۲ شاخص تصادفی تا ۱۰ گزینه آورده شده است.

۱- تالاب گاوخرونی ۲- تپه‌های شنی ۳- آثار تاریخی ۴- بند شاخ کنار

شکل ۱- ساختار سلسله مراتبی اولویت‌بندی معیارها و مکان‌های گردشگری در منطقه گاوخرونی

جدول 2-شاخص تصادفی

ح	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
شد	۱	۱	۱/۵۸	۱/۹	۱/۱۲	۱/۲۴	۱/۳۲	۱/۴۱	۱/۴۵	۱/۴۹	

مثال از آنها خواسته شد تا تاب گاوخرنی و تپه های شنی را از لحاظ ارزش تاریخی، بصورت کمی با یکدیگر مقایسه کنند. برای این مقایسه از مقیاس ۱-۹ استفاده شد و این مقایسه برای همه گزینه ها بصورت دو به دو نسبت به تمامی معیارها صورت گرفت. (در ابتدا تعداد ۳۵ پرسشنامه جمع آوری گردید که از این تعداد ۲۵ عدد قابل قبول و ۱۱ عدد غیرقابل قبول شناخته شدند.)

محاسبه میانگین هندسی داده های بدست آمده از پرسشنامه ها

بمنظور یکپارچه سازی اطلاعات بدست آمده از پرسشنامه ها، پاسخ های هر دو نوع پرسشنامه (کارشناسان و گردشگران) وارد نرم افزار **قفع و** شد و میانگین هندسی برای تمام پاسخ ها محاسبه شد، بدین ترتیب ماتریس های مقایسه زوجی تشکیل شدند. (قطر ماتریس به طور طبیعی عدد ۱ است زیرا در مقایسه ماتریسی، مقایسه دو گزینه مشابه یکسان خواهد بود. از سوی دیگر معکوس مقایسه دو گزینه با یکدیگر به صورت کسری ثبت می شود). برای مثال، جدول ۳ بیانگر این است که از نظر گردشگران، اهمیت مناظر زیبای طبیعی در گردشگری از معیار ارزش تاریخی بیشتر است و این درجه اهمیت برابر ۲ است بنابراین درجه اهمیت ارزش تاریخی در مقایسه با مناظر زیبای طبیعی برابر ۱/۲ با ۱/۵ می باشد. در جدول های ۴ تا ۸ نیز مکان های گردشگری بر اساس معیارها مورد مقایسه زوجی قرار گرفته اند.

طراحی و تجزیه و تحلیل پرسشنامه ها

بعد از تشکیل ساختار سلسله مراتبی، مرحله طراحی پرسشنامه ها آغاز شد. بدین ترتیب که معیار های مورد نظر در قالب یک جدول مورد مقایسه زوجی توسط گردشگران قرار گرفتند در این جدول همه معیارها دو به دو با یکدیگر مقایسه شدند. برای مثال از گردشگران سوال شد که برای گردشگری، اهمیت معیار آبو هوا بیشتر است یا دستررسی و از آنها خواسته شد که این مقایسه را بصورت کمی انجام دهن و ارجحیت یک معیار بر دیگری را با اعداد ۱-۹ تعیین کنند. این مقایسه برای تمامی معیارها بصورت دو به دو انجام شد. در نهایت تعداد ۴۱ پرسشنامه توسط گردشگران تکمیل گردید و بعد از محاسبه میانگین هندسی، اعداد حاصل از مقایسه های زوجی در جدول های ۳ تا ۹ نمایش داده شدند. (در ابتدا تعداد ۶۵ پرسشنامه جمع آوری شد سپس پرسشنامه هایی که به درستی تکمیل نشده و یا تفاوت معنی داری با سایر پرسشنامه ها داشتند حذف شدند که از این تعداد ۴۱ عدد قابل قبول و ۲۵ عدد غیرقابل قبول شناخته شدند). در مرحله بعد گزینه های ساختار سلسله مراتبی یا مکان های گردشگری نسبت به هر کدام از معیارها توسط کارشناس ها مقایسه و وزن دهی شدند. برای مقایسه زوجی گزینه ها پرسشنامه ای طراحی شد که توسط ۲۵ نفر از کارشناسان که آشنایی کامل با وضعیت و ارزش های منطقه گاوخرنی داشتند تکمیل گردید (کارشناس های سازمان های حفاظت محیط زیست، میراث فرهنگی و گردشگری، منابع طبیعی و شهرداری اصفهان و وزنه). در این پرسشنامه ها از کارشناس ها خواسته شد تا به مقایسه مکان های پیشنهادی با توجه به معیار های موردنظر بپردازنند. برای

جدول 3- ماتریس مقایسه زوجی معیارهای گردشگری از دیدگاه گردشگران

مناظر زیبای طبیعی	ارزش تاریخی	آب و هوای مناسب	تسهیلات	دسترسی	
1/۲	1/۵	۱	۲	۱	مناظر زیبای طبیعی
1/۵	1/۸۳	1/۵	۱	1/۵	ارزش تاریخی
۱	1/۵	۱	۲	۱	آب و هوای مناسب
۱	۱	1/۶۶	۲/۲	1/۶۶	تسهیلات
۱	۱	۱	۲	1/۸۳	دسترسی

جدول 4- ماتریس مقایسه زوجی مکان‌های گردشگری براساس معیار مناظر زیبای طبیعی

مناظر زیبای طبیعی	تالاب گاوخونی	تپه های شنی	آثار تاریخی	بند شاخ کنار	
۳	1/۳	1/۳	۱	۱	تالاب گاوخونی
۵	۳	۱	۳	۳	تپه های شنی
۴	۱	1/۳	۳	۳	آثار تاریخی
۱	1/۴	1/۵	1/۳	۱/۳	بند شاخ کنار

جدول 5- ماتریس مقایسه زوجی مکان‌های گردشگری براساس معیار ارزش تاریخی

ارزش تاریخی	تالاب گاوخونی	تپه های شنی	آثار تاریخی	بند شاخ کنار	
۱	۳	۲	۱	۱	تالاب گاوخونی
1/۲	۲	۱	1/۲	1/۲	تپه های شنی
۱	۱	1/۲	1/۳	1/۳	آثار تاریخی
۱	۱	۲	۱	۱	بند شاخ کنار

جدول 6- ماتریس مقایسه زوجی مکان‌های گردشگری براساس معیار آب و هوای

آب و هوای مناسب	تالاب گاوخونی	تپه های شنی	آثار تاریخی	بند شاخ کنار	
1/۲	۱	1/۲	۱	۱	تالاب گاوخونی
1/۲	۱	۱	۱	۲	تپه های شنی
1/۲	۱	۱	۱	۱	آثار تاریخی
۱	۲	۲	۲	۲	بند شاخ کنار

جدول 7- ماتریس مقایسه زوجی مکان های گردشگری براساس معیار تسهیلات

تسهیلات	بند شاخ کنار	آثار تاریخی	تپه های شنی	تالاب گاوخونی	۱/۲	۱/۴	۲
تالاب گاوخونی				۱			
تپه های شنی				۲			
آثار تاریخی				۴			
بند شاخ کنار				۱/۲			

جدول 8- ماتریس مقایسه زوجی مکان های گردشگری براساس معیار دسترسی

دسترسی	بند شاخ کنار	آثار تاریخی	تپه های شنی	تالاب گاوخونی	۱/۵	۱/۵	۳
تالاب گاوخونی				۱			
تپه های شنی				۵			
آثار تاریخی				۵			
بند شاخ کنار				۱/۳			

هر سطر ماتریس تقسیم بر تعداد خانه های هر سطر می شود و میانگین وزنی ماتریس بدست می آید. در نهایت برای انتخاب گزینه برتر، میانگین وزنی هر گزینه نسبت به هر معیار در میانگین وزنی همان معیار نسبت به هدف ضرب شده و حاصل جمع آن برای تمام معیارها محاسبه می گردد (تمام این مراحل با استفاده از فرمول های ریاضی در بخش های قبلی مقاله تعریف شده اند). به این ترتیب برای هر گزینه یک وزن نهایی بدست می آید که با مقایسه مقدار عددی وزن های نهایی گزینه ها، گزینه برتر انتخاب می شود. در این بررسی، وزن های نهایی گزینه ها در قالب شکل نمایش داده شدند که تحلیل گر بتواند بر احتیت به مقایسه آنها بپردازد. لازم به ذکر است که در عملیات پردازش داده ها با نرم افزار **Expert Choice** به ضریب ناسازگاری نیز توجه می شد که در تمام مقایسه ها این ضریب از ۱/۱ کمتر بوده و مقایسه ها از سازگاری مناسبی برخوردار بودند. در نهایت، نتایج این مرحله اولویت معیارهای گردشگران برای انتخاب یک مکان گردشگری و مناسب ترین مکان برای گردشگری در منطقه گاوخونی را تعیین کردند.

محاسبه وزن های نهایی پارامترها با استفاده از نرم افزار **Expert Choice** در مرحله بعد تمام اعداد حاصل از میانگین های هندسی برای هر سؤال به نرم افزار **Expert Choice** انتقال یافتهند. نرم افزار **Expert Choice** جهت تحلیل مسائل تصمیم گیری چند معیاره با استفاده از تکنیک فرآیند تحلیل سلسله مراتبی طراحی شده است. این نرم افزار امکان طراحی شکل سلسله مراتبی تصمیم گیری، تعیین ترجیح ها و اولویت ها و محاسبه وزن نهایی را به کاربر می دهد. می توان معیارهای ارزیابی را وارد این نرم افزار کرده و از توانایی آن جهت انجام مقایسه های زوجی و محاسبه نرخ سازگاری استفاده کرد. نرم افزار **Expert Choice** (۲۰۰-۷) بدین ترتیب ماتریس های مقایسه زوجی که در قسمت قبل ارائه شدند وارد این نرم افزار شدند. بعد از پردازش داده ها توسط نرم افزار، وزن نسبی هر معیار نسبت به دیگری استخراج گردید. نحوه محاسبه ماتریس ها به این صورت است که در ابتدا اعداد هر یک از خانه های ماتریس بر حاصل جمع اعداد همان ستون تقسیم می شوند، به این ترتیب داده های ماتریس ها نرمالیزه می شوند. سپس حاصل جمع اعداد نرمالیزه شده

و از گرددشگران خواسته شد که در یک منطقه بکر با پتنسیل‌های کویری و آبی، براساس علاقهمندی، فعالیت‌های گرددشگری فوق را رتبه‌بندی کنند. برای مثال، از آنها خواسته شد که دو فعالیت گرددشگری شنا و پرواز با گلایدر را با یکدیگر مقایسه کنند و این مقایسه برای همه فعالیت‌های گرددشگری بصورت دو به دو صورت گرفت (جدول ۹) و بعد از پردازش داده‌ها همانطور که قبلًا توضیح داده شد، وزن نسبی هر فعالیت نسبت به دیگری بر مبنای هدف (اولویت‌بندی فعالیت‌های گرددشگری با توجه به علاقه‌مندی گرددشگران) استخراج گردید.

اولویت‌بندی فعالیت‌های گرددشگری با توجه به تمایل گرددشگران

برای اولویت‌بندی فعالیت‌های مختلف گرددشگری با توجه به تمایل گرددشگران، در پرسشنامه‌های مربوط به گرددشگران که در بخش قبل توضیح داده شد، سؤالاتی در ارتباط با علاقه‌مندی آنها به فعالیت‌های گرددشگری مطرح شد. در این پرسشنامه‌ها ابتدا دوازده فعالیت گرددشگری تعریف شد که عبارتند از: کمپینگ و پیک نیک کنار آب، تماشای پرندگان آبزی و کنار آبزی، شنا، ماهیگیری، قایق رانی، رصد ستارگان در شب های کویر، پرواز با گلایدر، عکاسی و فیلمبرداری، دوچرخه سواری، پیاده روی، شتر سواری و اسب سواری. سپس توضیح مختصری در خصوص ویژگی‌های منطقه و پتنسیل‌های آن داده شد

جدول ۹- ماتریس مقایسه زوچی فعالیت‌های گرددشگری براساس تمایلات گرددشگران

کمپینگ	پرندگان	شنا	تماشای پرندگان	ماهیگیری	قایق رانی	رصد ستارگان	پرواز با گلایدر	عکاسی فیلمبرداری	دوچرخه سواری	پیاده روی	شتر سواری	اسب سواری	کمپینگ
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۵
۱	۱/۳	۱/۲	۱/۴	۱/۳	۱/۴	۱/۵	۱/۳	۱	۱/۳	۱/۴	۱/۳	۱/۴	۴
۲	۲	۳	۲	۲	۱/۲	۱/۳	۱	۳	۱/۳	۱/۲	۱/۳	۱/۴	۴
۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱/۴	۱/۲	۳	۱/۴	۱/۲	۲	۱/۴	۳
۴	۲	۳	۲	۲	۱/۲	۱/۳	۱	۳	۱/۴	۱/۲	۱/۳	۱/۴	۴
۵	۱/۳	۲	۲	۱	۱	۱/۳	۱/۲	۳	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۴	۵
۶	۱/۳	۲	۱	۱	۱/۲	۱/۴	۱/۲	۴	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۴	۶
۷	۱/۲	۱	۱/۲	۱	۱/۲	۱/۳	۱/۳	۲	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۴	۷
۸	۱	۲	۳	۱	۳	۱/۴	۱/۲	۳	۱/۳	۱/۲	۱/۲	۱/۳	۸
۹	۱/۲	۱/۴	۱/۲	۱/۳	۱/۵	۱/۵	۱/۴	۱	۱/۵	۱/۴	۱/۴	۱/۵	۹

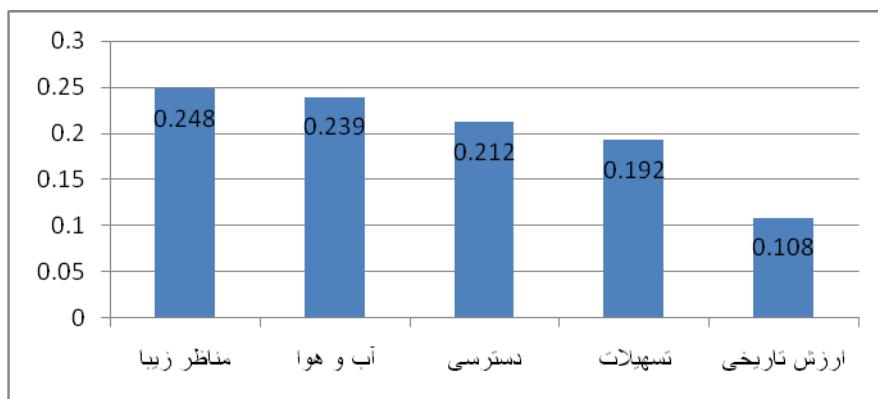
تابلوهای راهنمای مسیر، وجود وسایل نقلیه عمومی و تسهیلاتی نظیر امکانات زیربنایی (برق، آتن تلفن همراه و...)، امکانات اقامتی و رفاهی (هتل، مسافرخانه، رستوران، پارکینگ، مراکز درمانی و اورژانس و...) تأثیر بسزایی در رضایت گردشگران از یک مکان گردشگری و انتخاب مجدد آن منطقه دارد. درنهایت طبق نتایج، ارزش تاریخی از دید گردشگران در آخرین جایگاه قرار گرفت (شکل ۱).

نتایج آنالیز پرسشنامه های کارشناسان در رتبه بندی مکان های پیشنهادی بر اساس معیارهای گردشگری

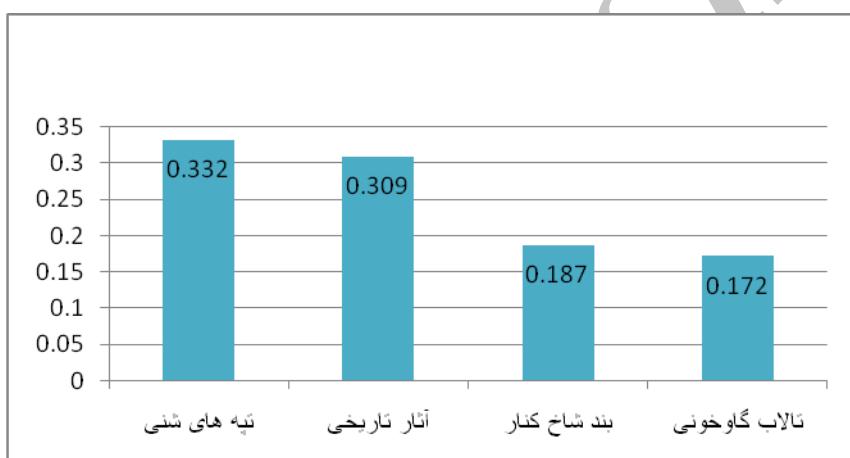
نتایج حاصل از آنالیز پرسشنامه های کارشناسان نشان داد که با توجه به ارزش کمی معیارهای مؤثر بر گردشگری و امتیاز کسب شده توسط مکان های پیشنهادی از این معیارها، تپه های شنی با وزن نسبی $1/332$ به عنوان اولین مکان گردشگری پیشنهادی در منطقه شناخته شدند و بعد از آن بازدید از آثار تاریخی منطقه با کسب امتیاز $1/319$ به عنوان اولویت دوم شناخته شد. سپس بند شاخ کنار با وزن نسبی $1/187$ با اختلاف از دو گزینه اول در رتبه سوم قرار گرفت و در نهایت تالاب گاوخونی با وزن نسبی $1/172$ با اختلاف جزئی از بند شاخ کنار در آخرین جایگاه قرار گرفت (شکل ۲). نتایج نشان می دهد که در حال حاضر پتانسیل توریستی منطقه به تپه های شنی اختصاص دارد و برنامه ریزی برای توریسم بیابانی در منطقه بعنوان یک برنامه ریزی کوتاه مدت و زودبازده می تواند به وضعیت گردشگری منطقه کمک کند. تلاش جهت احیای تالاب گاوخونی و بند شاخ کنار نیز از برنامه های زیربنایی است که در صورت انجام، وضعیت گردشگری منطقه را بکلی تغییر می دهد.

نتایج

نتایج حاصل از آنالیز پرسشنامه های گردشگران در اولویت بندی معیارهای مؤثر بر گردشگری بعد از تجزیه و تحلیل ماتریس های مقایسه زوجی توسط نرم افزار **عف گ غم لاع گ و پ** وزن نهایی پارامترها بدست آمد. در این بخش، این وزن ها بصورت شکل نمایش داده شد تا اولویت پارامترها برای تحلیل گر بشکل عینی قابل مقایسه باشد. مقایسه اولویت ها به برنامه ریزی برای بهبود وضعیت گردشگری منطقه کمک می کند. در این قسمت توضیح اجمالی درخصوص پارامترها داده می شود و در قسمت بحث و نتیجه گیری، به چگونگی برنامه ریزی با استفاده از این معیارها (با توجه به ویژگی های منطقه گاوخونی) پرداخته می شود. نتایج پرسشنامه های گردشگران نشان داد وجود مناظر زیبای طبیعی با وزن نسبی $1/248$ ترین عامل در انتخاب یک مکان گردشگری از دیدگاه گردشگران می باشد. سپس وجود آب و هوای مناسب با اختلاف بسیار ناچیزی در رتبه دوم جای گرفت که این نشان می دهد هر دو پارامتر از اهمیت فراوان و تقریباً یکسانی برخوردارند. وجود منابع زیستی مثل پوشش گیاهی مطلوب و منابع فیزیکی نظیر وجود اشکال هیدرولوژیکی مختلف و جذابیت های ژئومورفولوژیکی از عوامل تأثیرگذار بر زیبایی چشم اندازه های طبیعی می باشند که با حفظ آنها می توان به زیبایی چشم اندازه های طبیعی کمک کرد. توجه به میانگین دمای هوا، وضعیت جوی و تعداد روزهای آفتابی در مناطق گردشگری از موارد بسیار مهم در انتخاب یک مکان گردشگری از سوی گردشگران است که با انتخاب فصل و زمان مناسب می توان حداکثر رضایت را از یک تجربه توریستی حاصل کرد. بعد از پارامترهای مناظر زیبا و آب و هوای دو معیار دسترسی و تسهیلات با اختلاف ناچیزی از دو معیار اول و اختلاف جزئی از یکدیگر $(1/12)$ در رتبه های سوم و چهارم قرار گرفتند. این دو پارامتر دو رکن اساسی برای گردشگران هستند و از اهمیت قابل توجهی برخوردارند. کیفیت جاده های دسترسی، وضعیت

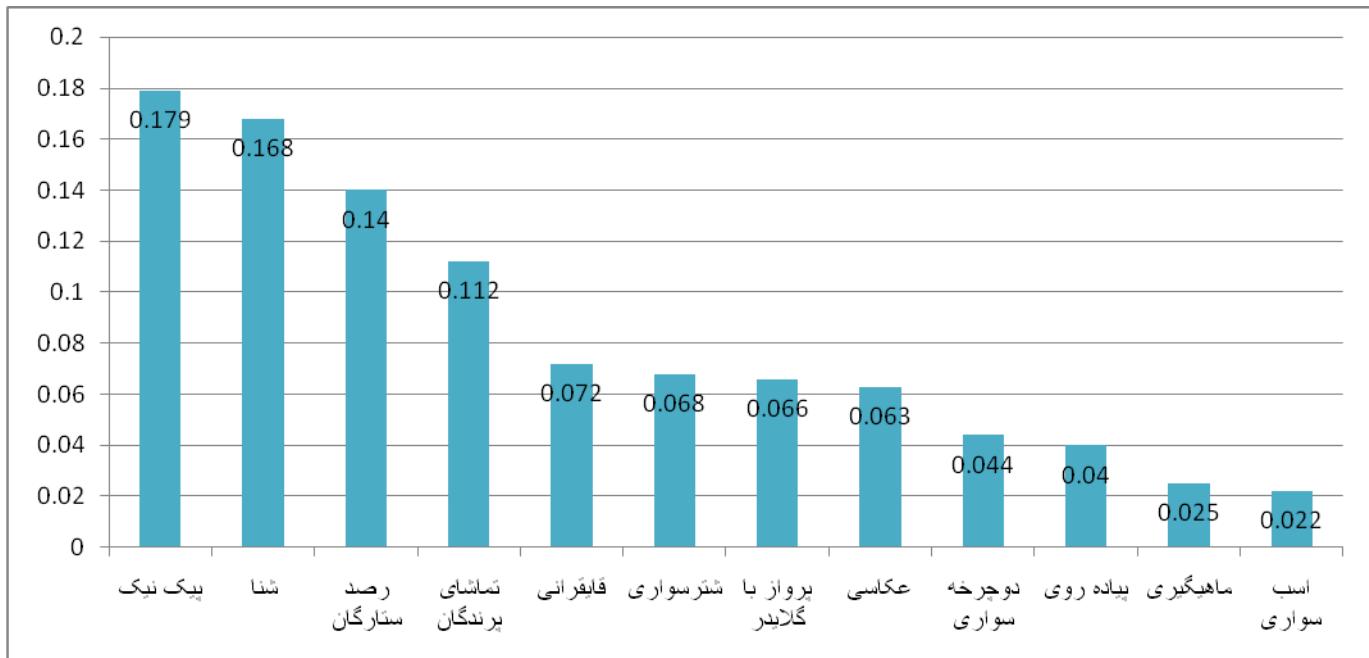
شکل 2- وزن نسبی معیارهای مؤثر بر گردشگری از دیدگاه گردشگران

شکل 3- وزن نسبی مکان های گردشگری پیشنهادی براساس معیارهای گردشگری

به خود اختصاص دادند. دوچرخه سواری و پیاده روی نیز با تفاوت جزئی از هم در رتبه های نهم و دهم جای گرفتند و بعد از آن ماهیگیری و اسب سواری نیز در رتبه های آخر قرار گرفتند (شکل ۴). طبق نتایج، فعالیتهای گردشگری مرتبط با آب از اولویت بالاتری برخوردارند. البته لازم به ذکر است که این اولویتبندی نسبی است و صرفاً از این جهت انجام شده که فعالیتهای گردشگری پرطرفدار به طور نسبی تعیین شوند و برنامه ریزی برای اجرای این فعالیتها در منطقه انجام شود تا این طریق وضعیت توریسم منطقه تقویت گردد.

نتایج آنالیز پرسشنامه های گردشگران در رتبه بندی فعالیت های گردشگری براساس علاقه مندی: نتایج آنالیز پرسشنامه های گردشگران نشان داد که فعالیت گردشگری پیک نیک کنار آب، بالاترین رتبه را کسب کرد. بعد از آن به ترتیب با کمی اختلاف، فعالیتهای گردشگری شنا در رتبه دوم، رصد ستارگان در شب های کویر در رتبه سوم و تماشای پرندگان آبزی و کنار آبری در رتبه چهارم قرار گرفتند. سپس فعالیتهای قایقرانی، شترسواری، پرواز با گلایدر، عکاسی فیلمبرداری با اختلاف ناچیزی از یکدیگر رتبه های پنجم تا هشتم را

شکل 4- اولویت بندی فعالیت های گردشگران بر اساس تمایلات گردشگران

است. از فاکتورهای مهم در زیبایی مناطق، حضور اشکال هیدرولوژیک و وجود آب است که می‌تواند باعث جذب گردشگران به مناطق گردشگری گردد. بنابراین تلاش در جهت حفاظت از تالاب گاوخونی و احیای آن از طریق اختصاص حق آبه، هم در جذبیت منطقه اثر دارد و هم به حفظ حیات وحش و پرندگان مهاجر کمک می‌کند. از دیگر راهکارهای مدیریتی برای بهبود چشم‌انداز منطقه، تقویت پوشش گیاهی از طریق کاشت گونه‌های گیاهی بومی و مقاوم به خشکی مانند گز، تاغ، گون و... است. از عوامل مؤثر بر زیبایی چشم‌اندازهای طبیعی، پاکیزگی منطقه و عدم وجود مواد آلاینده در محیط‌های طبیعی است. از آنجایی که در بعضی نقاط مثل شاخه منشعب از رودخانه زاینده‌رود در پارک شهر ورزنه، آثاری از انواع زباله و لجن بستر رود دیده می‌شود، جمع‌آوری زباله‌ها از اماکن گردشگری به عنوان یک اقدام مدیریتی پیشنهاد می‌گردد. چرا که به علت وجود پل قدیم شهر ورزنه بر روی این شاخه از رودخانه زاینده‌رود و نزدیکی آن به تالاب، این مکان بعنوان یکی از مهم‌ترین اماکن توریستی بهشمار می‌رود و وجود آلودگی به زیبایی آن لطمه می‌زند. طبق نتایج، نیاز به آب و هوای مناسب با اختلاف

بحث و نتیجه گیری

لازم به یادآوری است که روش خ₃ تدوین اولویت‌ها بر اساس نظر پرسش‌شوندگان است که حاصل آن، جمع‌بندی قضاوت‌های آن‌هاست. در نتیجه، یافته‌های بدست آمده با این روش نسبی است و بستگی به نظر پرسش‌شوندگان دارد. برای مثال، ایرجی که از زیبایی مناطق حفاظت شده استان اصفهان را با فاکتورهای تسهیلات، دسترسی، منابع، جذابیت‌های پیرامونی و فاکتورهای منفی، با استفاده از روش خ₃ انجام داد، نتیجه گرفت که مهم‌ترین عوامل از دیدگاه گردشگران فاکتورهای تسهیلات و دسترسی هستند. طبق نتایج وی فاکتورهای منابع و جذابیت‌های پیرامونی در رتبه‌های بعد قرار گرفتند. گذشته از تفاوت‌های سلیقه‌ای افراد، در خصوص نیازهای اساسی گردشگران یک نزدیکی نسبی در پژوهش‌های مختلف دیده می‌شود. با توجه به نتایج حاصل از رتبه بندی فاکتورهای گردشگری بر اساس تمایل گردشگران، برنامه‌ریزی درمورد مهم‌ترین معیار یعنی وجود مناظر زیبای طبیعی ضروری به نظر می‌رسد. چرا که در نتیجه خشکی آب زاینده‌رود و نرسیدن آن به تالاب، بخشی از زیبایی‌های منطقه دستخوش تهدید شده

پارکینگ در برخی نقاط (اطراف تپه‌های شنی) و ایجاد رستوران و فروشگاه نیز از نیازهای اساسی در منطقه است. درنهایت، نتایج نشان دادند که ارزش تاریخی در آخرین جایگاه قرار گرفت که این امر می‌تواند ناشی از بی‌اطلاعی افراد از ارزش تاریخی مناطق مختلف کشور باشد. از آنجایی که منطقه گاوخونی از لحاظ ارزش تاریخی و فرهنگی بسیار غنی است، تبلیغات در زمینه معرفی این ارزش‌ها می‌تواند به عنوان یک ابزار مدیریتی مؤثر، نقش مهمی در تفهیم ارزش تاریخی منطقه و به تبع آن جذب گردشگران و ترویج توریسم فرهنگی داشته باشد. از جمله بنهای تاریخی منطقه می‌توان به ارگ تاریخی قورتان، قلعه خرگوشی، مسجد جامع ورزنه، پل تاریخی ورزنه و... اشاره کرد. علاوه بر آن فرهنگ سنتی مردم ورزنه و پوشیدن چادر سفید توسط زنان ورزنه (که جزء آثار ملی به ثبت رسیده) از ویژگی‌های منحصر بفرد منطقه بهشمار می‌روند.

بررسی تمایل گردشگران نشان می‌دهد که در گردشگری داخلی فعالیت‌های گردشگری مرتبط با آب مانند پیک نیک کنار آب، شنا، تماشای پرندگان آبزی و کنار آبزی، قایقرانی و... از اولویت بالاتری نسبت به فعالیت‌های خشکی برخوردارند و به خصوص فعالیت گردشگری پیک نیک کنار آب برای گردشگران، دارای اولویت بالاتری نسبت به سایر فعالیت‌ها می‌باشد. ولی این بدین معنی نیست که سایر فعالیت‌ها از ارزش کمتری برخوردارند، زیرا همانطور که نتایج بررسی تمایل گردشگران نشان می‌دهد، فعالیت‌هایی نظیر رصد ستارگان در شب‌های کویر، شترسواری در رمل‌ها و پرواز با گلایدر نیز امتیاز بالایی کسب کردن و با توجه به اینکه منطقه گاوخونی از پتانسیلهای کویری و بیابانی ارزشمندی برخوردار است می‌توان درخصوص برنامه‌ریزی برای انجام این فعالیت‌ها اقدام نمود و نباید این تصور ایجاد شود که به دلیل خشک بودن تالاب، برنامه‌ریزی برای سایر فعالیت‌های گردشگری خشکی فاقد ارزش گردشگری می‌باشد، بلکه با برنامه ریزی برای فراهم نمودن امکانات جهت انجام فعالیت‌های مختلف گردشگری اعم از خشکی، آبی،

ناچیز در رتبه بعد قرار گرفت که در واقع از لحاظ اهمیت با معیار قبلی تقریباً یکسان درنظر گرفته می‌شود. از آنجایی که آب و هوای منطقه گرم و کویری است، برقراری جریان رودخانه زاینده‌رود تا تالاب گاوخونی می‌تواند در تلطیف هوا نقش داشته باشد. درختکاری نیز تا حدودی بر تلطیف هوا مؤثر است. با توجه به وضعیت هوای منطقه یک اقدام مدیریتی، تدارک تورهای تفریحی در ایامی است که منطقه بهترین شرایط آب و هوایی را دارد، یعنی فصول پاییز، اوایل زمستان و اوایل بهار که میانگین دما در آن فصول بین ۲۱ تا ۲۶ است که برای گردشگری بسیار مناسب است (تفصیل دفعه). در فصول گرم سال نیز می‌توان با تدارک تورهای شبانگاهی و اقامت چندساعتی از سایر جاذبه‌های منطقه استفاده کرد. یکی از این جاذبه‌ها رصد ستارگان در آسمان کویر است که با تدارک امکانات لازم (تلسکوپ و دوربین) قابل دستیابی است، ضمن اینکه با توجه به نتایج این تحقیق، این فعالیت گردشگری با استقبال زیادی از سوی گردشگران روبرو شد. طبق نتایج، دو فاکتور دسترسی و تسهیلات با اختلاف جزئی از یکدیگر رتبه‌های بعدی را کسب کردنند. وجود دسترسی و تسهیلات مناسب از نیازهای اساسی در توریسم است. به طوری که اگر منطقه‌ای از لحاظ امکانات زیربنایی یا راههای دسترسی، وضعیت ضعیفی داشته باشد و پاسخگوی نیازهای گردشگران نباشد، با عدم استقبال آنها مواجه می‌شود. در منطقه گاوخونی در بعضی مسیرها نیاز به عملیات راهسازی و نصب تابلوهای راهنمای مسیر دیده می‌شود که از جمله آنها، جاده ورزنه تا تالاب گاوخونی است که هم‌اکنون در دست تعمیر است. می‌توان گفت این منطقه از لحاظ تسهیلات فقیر است چرا که هیچ‌گونه امکانات رفاهی و اقامتی برای گردشگران وجود ندارد. ارائه خدماتی برای اقامت و پذیرایی از گردشگران به عنوان یک اقدام مدیریتی در جلب رضایت آنها نقش مؤثری دارد. با توجه به بافت روستایی منطقه پیشنهاد می‌گردد از اقامتگاه‌های روستایی یا مسافرخانه‌های کوچک برای اقامت گردشگران استفاده شود. همچنین اختصاص محوطه‌هایی برای

در رتبه دوم جای گرفت که این امر ضرورت برنامه ریزی در خصوص این دو گزینه گردشگری را ایجاب می نماید. مثلاً با فراهم آوری امکانات برای توسعه فعالیتهای ورزشی بیابانی و توریسم بیابانی در تپه های شنی می توان این جاذبه را به عنوان یک قطب گردشگری در منطقه تبدیل کرد که این امر مستلزم توجه به پذیرش گردشگر متناسب با ظرفیت برد منطقه در ایام پر تردد سال می باشد. نتایج پژوهش همچنین نشان داد تالاب که در گذشته نه چندان دور به عنوان اولویت اصلی گردشگری در منطقه مطرح بوده و با داشتن جاذبه های طبیعی مانند کوه سیاه و پرندهای مهاجر آبزی و همچنین طبیعت و چشم انداز زیبا بیشترین گردشگران در منطقه را به خود جذب می کرده در اثر اعمال مدیریت غلط در منطقه و همچنین خشکسالی های اخیر در آخرین جایگاه قرار گرفت. بند شاخ کنار نیز از وضعیت تقریباً مشابهی برخوردار است و به دلیل کم شدن آب و نامناسب بودن وضعیت از لحاظ وجود آلودگی و همچنین مشکلات دسترسی از وضعیت چندان مطلوبی برای گردشگری برخوردار نیست. این در حالی است که وجود آب و انجام فعالیتهای مرتبط با آب برای گردشگران از اهمیت فراوانی برخوردار است، لذا باید برنامه های مدیریتی در جهت تأمین آب زاینده رود در نظر گرفته شود. با توجه به وضعیت فعلی منطقه می توان در خصوص برنامه ریزی برای تجهیز تپه های شنی برای توریسم بیابانی سرمایه گذاری نمود.

بیابانی و هوایی در کنار هم می توان طیف وسیعی از فرصت‌های گردشگری را در منطقه ایجاد کرده و به کمک این تنوع، به سلاطیق و نیازهای مختلف گردشگران پاسخ داد. ضمن اینکه فعالیت‌هایی انتخاب شدند که مطابق با پتانسیل‌های منطقه باشند و خطر تخریب برای منطقه نداشته باشند. برای مثال ورزش‌های بیابانی نظریر ماشین‌سواری در رمل‌ها نه تنها باعث تخریب نمی‌گردد بلکه می‌تواند به تقویت توریسم منطقه نیز کمک کند. به‌طوریکه در کشورهای با بیوم بیابانی از جمله کشورهای حاشیه خلیج، این ورزش‌ها از جذاب‌ترین تفریحات بهشمار می‌روند. لذا پیشنهاد می‌شود نسبت به تجهیز بشنی از طریق ایجاد زمین‌های ورزش ماسه‌ای (فوتبال و والیبال ساحلی) یا فراهم کردن امکان انجام فعالیت‌های گردشگری بیابانی نظری شترسواری، موتورسواری و ماشین سواری. همچنین ایجاد مکان‌هایی برای چادرزنی و امکانات برای گشت تفریحی با کمترین تخریب و نیز ایجاد تریل‌ها در مکان‌های مناسب که نه تنها اثر تخریبی ندارند بلکه باعث به حداقل رساندن تخریب در محل نیز می‌شوند.

نتایج اولویت‌بندی مکان‌های گردشگری نشان داد که با توجه به اهمیت نسبی معیارهای گردشگری از دیدگاه بازدیدکنندگان، در حال حاضر تپه‌های شنی به عنوان اولین اولویت گردشگری در منطقه مطرح هستند. بازدید از آثار تاریخی نیز با کسب امتیازی نزدیک با اولویت اول

References

غَّقْ قِعْ كَلَامْ قَقْيِعْ كَلَاغْ مَكْهَّ كَلَاغْ مَكْهَّ لَفْعَ عَدْ ٥٥ هِمْغَ غَمْفَذْ لَفْعَقْ كَلَاغْمَ فَلَاعْفَمَ مَدْ ١٩٩٩، ثَ هَكْخَبْ - ٢٣١، ٢١٥-٢١.

٣- لامف الريغ كزعاعع بيع كلهلام ك غونگ قمععه لام كذ ٦٠٠، پ، فرع كزعاعع پ-

لیغرا ۵ بهت، لیغ گلگ قنیغ عم کیغ عید، فکقی گلک فلک مجعف لایق لاعیق قمک ۵ بهت . ۶۰۰ د، ب، کگ للقلاع؛، ددلاع قفت - ۷۸، ۱۳۹-۱۴۰.

-، لمي لامذ ملا ينخنگ گ نئونم ذ، لف لاقع گي قدلاف خپ لاغم فالادع قم قم چ . ۲۰۵ . چهارخانه خپ لاغم فالادع قم قم چ . ۲۰۵ .

لاغ لاغ عکس مکالمه می بینم که قیمت گذاری شده است. از این پروندها می توانم برای این پروژه استفاده کنم.

٢٩. **الطباطبائي** **الطباطبائي** **الطباطبائي** **الطباطبائي** **الطباطبائي** **الطباطبائي**

لاغ کے عکس کو دیکھنے کا ایک طریقہ ہے جو کہ اپنے کام میں کامیاب رہتا ہے۔

گلایق پلاع فلم ق مکنیک فلم عفوق ۲۰۰.۵ دلاری فوج در لایه ای را در خود داشتم

کل ایجاد شده در این کنفرانس از آنچه مذکور شد، میتوان برای ایجاد یک سیستم امنیتی مبتنی بر این داده ها استفاده کرد.

للافاہر لدع مفعوم ماما لم رجع فارع دع ک هنگ لکب فم عمل حفع لامم هلام د ۷۰۰۱ ق.نس. دم علاع فاعم د س. پ. ، بـ - ۳۴- ۳۶- ۲۳-

کگ لاع گگ بخ لفلافع گتم ف نافع فقل ایتم ف لاعف ممکن عینه گگ گای ایتم و ۶۰-۲۰ دس بقمع مث و تکع ف ج چ گک مج-ج

گلخ غیغ لا گلگ فللغ ب رنف اکع غیغ گگ ب ۱، اف له قع گلگ فللغ فلچم فلاعفم مه ۲۰۰۶ با لاغ مغ ج .ا.پ ۶۱-۷۸.

٦- مَعْكَ عَيْنُكَ كَعْلَكَ لَعْلَكَ عَلَمَكَ لَعْلَكَ فَاعْلَمَكَ كَلْفَ لَفَدَ فَاعْلَمَكَ عَلَقَ لَعْلَكَ فَاعْلَمَكَ قَلْفَ لَفَدَ قَاعِدَ

مَعْلَمَاتٍ مُّكَوَّنَاتٍ كَعَوْنَاقِيَّةٍ كَعَوْنَاقِيَّةٍ كَعَوْنَاقِيَّةٍ كَعَوْنَاقِيَّةٍ كَعَوْنَاقِيَّةٍ

مَعَ كُلِّ حَمْدٍ يَحْمِدُهُمْ بِحَمْدِهِ وَسَلَامٌ عَلَيْهِمْ وَبِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِمْ لَأَنَّهُمْ كَافِرُونَ

ذئب گ لخو کع قفع ع خ دع کع لمع لکلاریع لاخ دع کع کف می لامد . ۲۰۹ . فیغ فلاغ اریع ج . ۲۱۰ . بفع ع قعر -

۱۰- ۲۱۶-۱۰- دفعه عرضه کنندگان میتوانند در این مرحله از فرآیند پذیرش پروپوزیشن خود را با ارسال پیغامی به کسی دیگر که قبلاً در مرحله دفعه عرضه کنندگان میتوانند این پیغام را دریافت کنند.

للم مگ گ بک نیچی لا گ خثا ۵ بهمغ فکیع لگه فلفع ع ۶ گلاخ کفون ۷ گلاخ ک خشنا - خ تا ۲۰۰ ۵۰۰ بمش -

٢٠٠١-٢٩٦٩-٢٩، غملاع عـگ قدم عـگ .

Surveying the Recreational Priorities in Gavkhooni Region Through Analytical Hierarchy Process (AHP)

H. Abdollahi^{*1}, H. Matinkhah², H. Bashari² and Mohsen Hoseini³

ع^۱ هافک ع ظا، غ ع ک ع لاب غ لاع غ اعد ع ک ع ه ك غ ف ع د م ک ع ه ك غ ف ع ک ع ق کم ک ع ه لاع ك غ پ
ک ع لاده د.د.، ک ع لاغ ه م گ غ ه م ف لامن ف ک ز

كع لاذ. دهشگ قتعيغ كر غ گ ۵۰ مفهان ف کز کع غ علاجگ لاغخ گ ۷۰ مکع م لف للا^۲
کع لاذ. لاغگ گ خ گمم فلاخون ف کز ام ۵۰ بع بقعيغ قمع لاعم کذخ لاعچ گ چ فمع لالخ گ لاغخ گ لاخ غ هنچوگ للا^۳
(۱۰۱/۰۹/۲۹، عع م ۵۰ ععا، ۰۱/۰۹/۲۵ عع غ عع د)

Abstract

دغ گه کیفیت فاعل د یعنی گلا گه غولایع اتفاق هم فاعل د یعنی گفتم علاوه د گلامه گه ر
کا مفهوم علاوه گفتم فاعل د یعنی گفتم علاوه د یعنی گفتم علاوه د یعنی گفتم علاوه د